

Azərbaycan

Sən əbədi bir ocaqsan, Azərbaycan!
Yaşadıqca yanacaqsan, Azərbaycan!
Beşiyin bir ana qoynu,
Doğma, isti bir qucaqsan, Azərbaycan!
Ruhum mənim, laylam mənim, Azərbaycan!
Bu dünyada dünyam mənim, Azərbaycan!

Bu dağ mənim, o dağ mənim vətənimdi,
Tüstülənən ocaq mənim vətənimdi.
Sərhəd-sərhəd bölübdülər,
Bölünəmyən torpaq mənim vətənimdi.
Sən mənimsən, mən də sən, Azərbaycan!
Övladıyq bir vətənin, Azərbaycan!

Zaman! Səs ver, bu günlərin harayına,
Xan Arazın, Ana Kürün harayına.
Biz çatmasaq, kim çatacaq
Qaçqınların, köçkünlərin harayına?!
Sən arxasan, sən dayaqsan, Azərbaycan!
“Qalx”! - deyəndə, qalxacaqsan, Azərbaycan!

Gəmilərin göy Xəzərdə üzər keçər,
Şahinlərin səmalarda süzər keçər.
Körpülərin, binaların
Paytaxtımı yollar boyu bəzər keçər.
Keçmək olmaz amma səndən, Azərbaycan!
İşıq alır dünya səndən, Azərbaycan!

Bir nəğməsən, oxuyuram bu torpaqda,
"Can!" - dedikcə can duyuram bu torpaqda -
Ey ilhamlı səhərlərim,
Sən ki varsan, mən də varam bu torpaqda.
Yellənəcək bayrağımız, Azərbaycan!..
Müqəddəsdi torpağımız, Azərbaycan!..

7.02.2009

Mircəlallaş

Əlli ildi zəng vururam, -
bir telefon nömrəsi var;
Danışanın nəfəsində
Mir Cəlalin nəfəsi var.

Xəzər mavi pərdəsiydi
pəncərədə tül yerinə;
Xeyirxahlıq əkilirdi
dibçəklərdə gül yerinə.

Bir səs daim pıçıldadı, -
get, halallaş, dedi mənə.
Mir Cəlalla hər görüşün
Mircəlallaş dedi mənə.

Desəydilər, ay Mir Cəlal,
yaxşı iş var filan yerdə,
Deyəsiydi, adam gəzmə,
Həsənzadə olan yerdə.

Baş nazirin referenti! -
bu da "Tanrı töhfəsiydi".
"Nərimandan yaxşısını
mən görmürəm" - deyəsiydi.

Bir laborant yeri də var, -
soruşmamış kafedranı;
deyəsiydi, iş axtarır,
tapın bizim Nərimanı...

İnsan nədir? - adi bəşər,
dünya nədir? - xeyir və şər.
Gördüm insan dahiləşər,
haqqı tapar haqq yanında.

Ağıllı baş, isti nəfəs,
bir yaxşı dost kim istəmər?!
Desələr tələsmə,
tələs, -
bir bağ da sal bağ yanında.

Nəriman, sözlərin haqdı,
İmam nəslə bir ocaqdı.
Deyirsən Mir Cəlal dağdı,
dağ ol sən də dağ yanında.
21.03 2009

Uçun...

Milli Aviasiya Akademiyasının professoru, görkəmli təyyarəçi Rauf Cəfərzadəyə və təyyarəçi oğlanlarına

Rauf uçur, Toğrul uçur, Tural da uçur, -
qartal uçuş öyrədirdi balalarına.
Üfüqlərdən-üfüqlərə xəyal da uçur,
sağ-salamat qayıtsınlar yuvalarına.

Tanrım özü hifz eləsin qoy sizi gözdən,
uçun, oğlum, yaxın bizim, uzaq bizimdi.
Xocalının üstən uçun, Şuşanın üstən,
sərhəd bizim olmasa da, torpaq bizimdi.
Hansı millət yaşayıbdı yurdundan ayrı,
ya müqəddəs qəm deyirik, o nədən oldu?!
"Mən yerə enməm də!.." - dedi səma şairi,
deyin, Cavid, gözün aydın, yer Vətən oldu.

Uçun, oğlum, kəsin göydə bəndi-bərəni,
yerdə kölgə salmasınlar od-ocaq üstə.
Azərbaycan oğulları, uçmaq öyrənin,
səngər-səngər çox süründük biz torpaq üstə.

Yer altından üzə çıxdı nizələr-oxlar,
yer altının çox pozuldu qədim yuxusu.
İmzasını daşa yazdı tarix babalar,

siz tarixi göyə yazın, ordan oxunsun.

Rauf uçur, Toğrul uçur, Tural da uçur, -
qartal uçuş öyrədirdi balalarına.
Üfüqlərdən-üfüqlərə xəyal da uçur,
sağ-salamat qayıtsınlar yuvalarına.

Vətən bizimdi

Qalxdı gəncəlilər ayağa bir gün,
qoşunlar sarıldı yarağa bir gün.
Tarixçi yazacaq tarixi bir gün,
bölünməz vətən var, vətən bizimdi.

Döyülən bizimdi, döyənlər bizim,
söyülən bizimdi, söyənlər bizim.
"Gəncəni qoruyun!" - deyənlər bizim,
"Gəncəni bombala!" - deyən bizimdi.

Baisi kim oldu dava-dalaşın? -
üstə silah çəkdi qardaş-qardaşın.
Mənim göz yaşımı, sənin göz yaşın,
bu yaşı tökdürən, tökən bizimdi.

Oğul əl qaldırır öz anasına,
lənət bu dünyanın bu vəfasına!
Göylər daş yağdırsın daş yuvasına,
düşmən dedikləri "düşmən" bizimdi.

Şah Abbas məscidi ocaqdı, zalım,
Nizaminin ruhu oyaqdı, zalım.
Qanımız tökülən torpaqdı, zalım,
Bu yer qarış-qarış öyrən, bizimdi.

1993

Hörük çəkən fəhlədən giley

Dedim bu ev nədir, bu bina nədir?!
Ən yeni texnika əlinizdədir,
amma tikdiyiniz bir şeyə dəymir.
Qısaca söylədim fikrimi, qərəz.
O da öz fikrini dedi müxtəsər:
- Puşkinin lələklə yazdığı əsər
Hələ köhnəlməyib, mənəcə, təzədir.
Ən yeni kompyuter əlinizdədir,
amma yazdığınız bir şeyə dəyməz.
Gördüm yox, bu giley, gileyə dəyməz.

Rəy

Oxucu neyləsin, qardaş,
söz de, sözçülük olmasın,
Yəni, söz çürük olmasın,
söz - çilik-çilik olmasın.

Sözü deyəndə fəhm ilə,
özün də sərf-nəhv ilə
Millət yazıqdı, rəhm elə,
bunca küyçülük olmasın.

Özündən razı qalırsan,
bizi narazı salırsan.
Bir çal görək, nə çalırsan?
zurnan
züyçülük olmasın.

Kaş

Xəstəxana həyatının
öz ağrısı, öz acısı,
Ağacdələn quşu kimi
iynələyir tibb bacısı.
Qan götürür damarımdan,

asta-asta, yavaş-yavaş,
bir əsgərin yarasına
qanım məlhəm olaydı kaş!

Münhen, xəstəxana

2007

Heyrət

İnsanlar gör necə heyif olurlar,
türklər düz deyibdi: "qeyb" olurlar.
Sağına baxırsan - sağında yoxdu,
soluna baxırsan - solunda yoxdu.
Olub, ya olmayıb?!
ağlında yoxdu,
qoluna girdiyin qolunda yoxdu.
Ayılıb görürsən yanın boş qalıb,
qulaq həsrət qalıb, göz çaş-baş qalıb...

"Sara" şeirlərindən

Yoxdu

Soruşdum dünyada kim var?
- dedilər ölüm-itim var;
Adlı-sanlı bir yetim var,
atası-anası yoxdu.

O dağ sənin, bu dağ mənim,
yol-iz sənin, ayaq mənim.
Səs sənindi, qulaq mənim,
hanı bəs,
sədası yoxdu.

Üşümürmü üzün orda?
Gecəynən-gündüzün orda.
Adın burda, özün orda,

Bəs deyirlər, yazı yoxdu?!

Yaşatdım əhdi-peymanı,
gördüm yaxşıynan-yamanı.
Dünyanın -
var Nərimanı,
dünyanın Sarası yoxdu.

27.01.2008

Dünya aldadırmış

Deyirdim, həyatda bircə xanım var,
bir də bir kişi var, sənə yaraşan.
İndi nə xatirə danışanım var,
nə süfrə başında mənə sataşan.
Taleyim mərhələ-mərhələ verdi
səninlə keçdiyim yolu-izi də.
Bu dünya bizimlə əl-ələ verdi,
dünya aldadırmış ikimizi də.
Yüz qızın içindən seçdim bir qızı,
yüz qəbrin içində bir qəbirim var.
Aylar həsrətiyəm, illər ayrısı, -
ya daşdı ürəyim, ya səbirim var?!

Tək qoyma məni

Yer üzü səhradı, dərdiş,
Səhrada tək qoyma məni.
Dünya köçə-köç yeridi,
Dünyada tək qoyma məni.

Gün yandırır bu səhrada,
Sən atlisan, mən piyada.
Sən qabaqda, mən arxada -
Arxada tək qoyma məni.

Dünya kimə miras qalıb,
Bəlkə bir ehtiras qalıb?
Üzüb çatmışam, az qalıb,
Dəryada tək qoyma məni.

Alqış gedir, tərif gedir,
təriflərdə təhrif gedir.
Yanımcə yüz hərif gedir,
sırada tək qoyma məni.

Bilmirəm

Ürəyim ağrıyır, həkim,
onu qoruya bilmirəm.
Alnıma yazı yazılıb, -
nədir, oxuya bilmirəm.

Qəm gəlir qəmin üstünə,
tək düşür cəmin üstünə.
Daha sinəmin üstünə
əlimi qoya bilmirəm.

Ürəyim tükdən asılıb,
yük olub, yükdən asılıb.
Sağım çürükdən asılıb, -
gah bilirəm, gah bilmirəm.

Bir səs dəyir qulağıma,
ilişirlər ayağıma.
Tülkü çıxır qabağıma,
tülküsən, - deyə bilmirəm.

2008

Dünyaya həsrət

İlahi, bu dünya necə gözəldi,

ay günə həsrətdi, gün aya həsrət.
Göy qara məxmərdir, üstə şamları,
göy yerə həsrətdir, yer göyə həsrət.

Yağış leysan tökür, ara verməyir,
maral kürəyini yerə verməyir.
Vaxt əvvəl verəndə, sonra verməyir.
yaz qışı izləyir, qış yaya həsrət.

Bulaqlar qaynayıb, axır şırhaşır,
dünya pıçıltıyla dinib-danışır.
Sel-selə, arx-arxa gedib qarışır,
çay-çaya tökülür, dəryaya həsrət.

Nəriman, yaş ötür, ömür azalır,
tələsmə, tələsən arxada qalır;
Yenə sənin gözün dünyada qalır,
dünyada qaldıqca dünyaya həsrət.

Xəstəxana

25.04.1997

Gülüslər

İlahi, o necə gülüşlər idi? -
bir sinədolusu o "Şüştər" idi.
Bir şahin qıyyası,
bir kəklik səsi,
dünyanın sonuncu bir möcüzəsi,
qadının Allahlıq iddiasıydı,
özünü gülüslə odduyasıydı.
Elə bil buz üstə od ələyirdi,
bir yandan təbiət, bir yandan özü.
O gülüş - şıdırığı rəqs ələyirdi,
oynayan özüydü,
əl çalan özü.
Bilmədim, kiminsə o bənzəriydi, -
hansı döyüşünsə cəngavər qızı!

O özü-özünün şah əsəriydi,
Tanrı bu heykəlin tamaşaçısı.

Gözünə baxmışam

Bu dünya əzəldən tərs-avand olub,
dünyaya gələndən işim and olub.
Adını çəkmişəm, dilim qənd olub,
qənd tez əriyəndi, ay sənə qurban.

Hüsnün qarşısında ağıl neyləsin,
cavan tab gətirmir, ahıl neyləsin?
Pis adama dost ocağı neyləsin? -
adam şərriyəndi, ay sənə qurban.

Sənə söz demişəm, söz vurmamışam,
bəlkə bir naxışı düz vurmamışam?
Gözünə baxmışam, göz vurmamışam,
gözüm səyriyəndi, ay sənə qurban.

Hardasan

Soruşmaq ayıb olmasın,
hardasan, gözə dəymirsən?
Yolun düşəndə bu yana,
yolüstü bizə dəymirsən.

Sənə ümid bağlayıram,
özümə gün ağlayıram.
"Acam", pəhriz saxlayıram,
gəlib pəhrizə dəymirsən.

Necə gəzim bağı sənsiz,
sən gəzən oylağı sənsiz.
Təkəm - dedim axı, sənsiz,
niyə sənsizə dəymirsən?

Deyilmiş

Gəlib çatdım yetmiş beşə,
Düşdüm neçə keşməkeşə.
Hayıf - dedim mən yetmişə,
Bu yaş o yaşdan deyilmiş.

Açılan gördüm bükülür,
Tikilən gördüm sökülür;
Dağlar ələnir, tökülür,
Daş özü daşdan deyilmiş.

Deyirlər insan kölgədir,
Gün batanda, kölgə itir.
Qalan ya sözdü, ya fikir,
Yaşayan ad-san deyilmiş.

Adəmdən, Həvvadan bəri
Aldadır bəşər-bəşəri.
Gözümlə gördüm məhşəri,
İnsan heç insan deyilmiş.

Gəlib bu yaşa çatmışam,
Ağır yuxuda yatmışam.
Yatan divi oyatmışam, -
O da Nəriman deyilmiş.

17.02.2007

Həsrət

"Biri vardı, biri yox"

N.Kəsəmənli

İkisi də var idi,
O Davud, o da Nüsrət.

Ulduz kimi söndülər,
xatirəyə döndülər.
Biri ataya həsrət,
biri anaya həsrət.

Vətəndə vətən idi,
millət yanında millət, -
o Davud, o da Nüsrət.
Onun nəvəsi oldu,
bunun oğlu tutuldu.
Biri nəvəyə həsrət,
biri oğula həsrət.

Davud yağışa düşdü,
fikirliydi zavallım.
Əyləci saxlayınca,
vaxtı saxladı, zalım.
Cavanşiri* oyatdı,
özü əbədi yatdı.

Gözləyirdim Nüsrəti,
gözlərimdə xiffəti.
Yola saldım İrana,
tabut döndü bu yana.
Nüsrət Davuda həsrət,
Davud Nüsrətə həsrət.
Yer üstü,
yer altına -
iki həsrətə həsrət.

* Eyni adlı romanın baş qəhrəmanı (red.) 2008

Şah xanası

Yerdə münasibətlər,
yerdə iddia, qərəz.
Yalan sözdü ki,
Yalan
ayaq tutar, yeriməz.

Yalan-yalandı gerçək,
and desən, and içəcək,
vəd desən, vəd verəcək,
sonra möhlət verəcək,
o qədər yeriyəcək, -
düzü bada verəcək.
Əyri düz görünəcək.

Aya, ulduza yazdım, -
Tanrım, sənin töhfəni;
Yerdə sürünənlərə
tapşırma Tanrım, məni.

Görmək istədiyimi
görmürəm,
yasaq olub.
Sən göydə mənə yaxın,
o yerdə,
uzaq olub.

Mən şahmat taxtasının
bəlkə piyadasıyam? -
Ancaq Şah xanasında
gedib dayanasıyam.

2003

Verəydi

Kaş dünyaya mən təzədən gələydim,
Kaş Allahım mənə səni verəydi.
İtirdiyim bir gözəli tapaydım,
əvəzsizin -
əvəzini verəydi.

Yol verəydi - yolda məni saxlayan,
qan verəydi - qanadımı oxlayan,

rəhm ed ydi - kitabımı baęlayan,
qopartdıęı səhifəsini verəydi.

Həyat - bəlkə mən  ekdiyim z l md ?
 z  g l r,  z  amma zalımdı.
T k yaşamaq azadlıęı  l md ,
cüt yaşamaq q f sini verəydi.

Nəriman Həsənzadə

 d biyyat qəzeti.-2009.-10 iyul.-S.5.